

Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης

Τόμ. 2015, Αρ. 2 (2015)

Λειτουργίες νόησης και λόγου στη συμπεριφορά, στην εκπαίδευση και στην ειδική αγωγή: Πρακτικά 5ου Συνεδρίου

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ Π.Τ.Δ.Ε.
ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΨΥΧΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

5^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

19-21 Ιουνίου 2015

Υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και
Θρησκευμάτων

« Λειτουργίες νόησης και λόγου στη συμπεριφορά,
στην εκπαίδευση και στην ειδική αγωγή »

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2016

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

Παπαδάτος Γιάννης
Πολυχρονόπουλου Σταυρούλα
Μπασιτέα Αγγελική

ISSN: 2529-1157

ΑΘΗΝΑ

Ορφέας και Ευρυδίκη Μέσα απο τη ζωγραφική

Άννα Σοφού

doi: [10.12681/edusc.341](https://doi.org/10.12681/edusc.341)

Βιβλιογραφική αναφορά:

Σοφού Α. (2016). Ορφέας και Ευρυδίκη Μέσα απο τη ζωγραφική. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης, 2015(2)*, 1333–1338. <https://doi.org/10.12681/edusc.341>

Ορφέας και Ευρυδίκη Μέσα απο τη ζωγραφική

Σοφού Άννα
Καθηγήτρια Γαλλικών ΠΕ 05

Περίληψη

<<Όλοι θέλουν να καταλάβουν τη ζωγραφική. Γιατί δεν προσπαθούν να καταλάβουν το κελιάδημα των πουλιών; Τους αρέσει η νύχτα, ένα λουλούδι, τόσα πράγματα γύρω τους, χωρίς να τα καταλαβαίνουν. Γιατί πρέπει οπωσδήποτε να καταλάβουν τη ζωγραφική;>> Πάμπλο Πικάσο, 1881-1973, Ισπανός Ζωγράφος

Έτσι συμβαίνει και με το μύθο του Ορφέα και της Ευρυδίκης που προσπαθούμε αιώνες τώρα να καταλάβουμε τι συνέβη. Η Ευρυδίκη που ήταν μια όμορφη νύμφη πέθανε και ο Ορφέας την έψαξε στον Κάτω κόσμο .Μέσα από το φιλμ μπορούμε να δούμε πως εκτυλίσσεται το ταξίδι στον Κάτω κόσμο και βλέπουμε την αγάπη να θριαμβεύει μέσα από την τέχνη.

Και έτσι ενώ η τέχνη ξεπλένει από την ψυχή τη σκόνη της καθημερινότητας σύμφωνα με τον Πικάσο έτσι και εμείς μέσα από το ταξίδι του Ορφέα οδηγούμαστε στο φως της αιώνιας αγάπης . Σκοπός η κατανόηση του μύθου μέσα από τον κινηματογράφο.

Στο πλαίσιο του μαθήματος της Ιστορίας της Γ΄ Δημοτικού δημιούργησα 2 ντοκυμαντέρ - φιλμ 5 λεπτών το καθένα με το θέμα «Ορφέας και Ευρυδίκη» στην προσπάθειά μου να κατανοήσουν οι μαθητές το μύθο.

Το ένα φιλμ ντοκυμαντέρ είναι στα ελληνικά και παρουσιάζει τον Ορφέα να κατεβαίνει στον Άδη με σκοπό να επαναφέρει την αγαπημένη του Ευρυδίκη. Μέσα από τη σύντομη εναλλαγή επτά σύντομων μουσικών κομματιών, εικόνων, περιγραφών και αφήγησης κατανοούμε τη θαυμαστή δύναμη της μουσικής του Ορφέα που στο πέρασμά του στον Άδη όλα αλλάζουν μέχρι που ο Κέρβερος έμεινε αδρανής όπως λέγει ο Ι. Κακριδής.

Με τη μέθοδο της εικόνας και της αφήγησης μπορεί ο μαθητής να κατανοήσει το μύθο της αιώνιας αγάπης και αφοσίωσης του Ορφέα προς την Ευρυδίκη.

Στο 2ο ντοκυμαντέρ που έχει τίτλο Orphee et Eurydice μέσα από έργα τέχνης που αναφέρονται στο μύθο δημιουργείται μια ιστορία φανταστική, η ιστορία του Ορφέα και της Ευρυδίκης που φεύγοντας απ΄τον Άδη μια μέρα χαράς ξεκινά αλλά στο τέλος η Ευρυδίκη τον κοιτάζει και τότε χάνεται η Ευρυδίκη στον Άδη.

Και τα δύο ντοκυμαντέρ πρόκειται για φιλμ βγαλμένα μέσα από τη φαντασία μου βασισμένα στο μύθο. Στο γαλλικό φιλμ μπορούν να μάθουν οι μαθητές τα έργα τέχνης, τους ζωγράφους που έχουν σχέση με το μύθο, τα χρώματα, τα ρούχα στα γαλλικά

Συνοδεύονται δε και από εκπαιδευτικό φυλλάδιο.

Jean Baptiste Camille Corot

Ο Jean Baptiste Camille Corot είναι ένας ζωγράφος και σχεδιαστής.

Γεννήθηκε στο Παρίσι το 1796 και πέθανε στο Παρίσι το 1875.

Το έργο του που ο Beaudelaire χαρακτηρίζει << θαύμα της καρδιάς και του πνεύματος >>, του αξίζει να έχει μια θέση μοναδική στη γαλλική ζωγραφική.

Θεωρείται σαν ένας από τους πιο μεγάλους γάλλους τοπιογράφους του 19 ου αιώνα .

Το έργο: Ο Ορφείας οδηγεί την Ευρυδίκη από τον Κάτω κόσμο, 1861

Λάδι σε καμβά : 112,3 χ 137,1 εκ.

Museum of Fine Arts, Χιούστον, Τέξας, Η.Π.Α

Το ρεύμα : Αρχή του Ιμπρεσιονισμού

Κατηγορία: Τοπίο

Θέμα : Μυθολογικό και Λογοτεχνικό

Ο ζωγράφος δανείζεται το θέμα του από τον Οβήδιο (βιβλίο X και XI , από τις Μεταμορφώσεις)

Σύντομη περίληψη του μύθου

Η δρυάδα (νύμφη του δάσους) Ευρυδίκη δαγκώνεται από ένα φίδι τη μέρα του γάμου της με τον ποιητή Ορφέα και πεθαίνει.

Ο Ορφείας κατεβαίνει στον Άδη για να την ξαναβρεί και με το μελωδικό του τραγούδι γοήτευσε τη Θεά Περσεφόνη που του επέτρεψε να πάρει τη γυναίκα του μαζί του με την προϋπόθεση να μην γυρίσει πίσω του να την κοιτάξει.

Ανάλυση του πίνακα Ορφείας και Ευρυδίκη του Jean Baptiste Camille Corot

Στο πρώτο πλάνο ένα ζεύγος περπατάει μέσα στο δάσος.

Ο Ορφείας υψώνει τη λύρα του με το αριστερό του χέρι και κρατάει με το δεξί του χέρι την Ευρυδίκη.

Αυτός φοράει ένα κοντό χιτώνα με μία ζώνη και μία κάπα κόκκινη δεμένη στις πλάτες.

Η Ευρυδίκη φοράει ένα μακρύ λευκό φουστάνι και ένα διάφανο πέπλο. Στο βάθος μπορούμε να διακρίνουμε 5 σιλουέτες: οι σκιές των νεκρών ή οι Νύμφες. Μία λίμνη χωρίζει τον κόσμο των ζωντανών από εκείνο των νεκρών. Σ' ένα θαμνώδες δασοτόπι, στα πόδια ενός δέντρου μια άλλη σιλουέτα κοιμάται.

Η χρωματική γκάμα είναι απόχρωση του πράσινου και του καφέ.

Το πράσινο → το χρώμα του φυτικού βασιλείου, της άνοιξης, το χρώμα της ελπίδας, της δύναμης, της αθανασίας και της μακροβιότητας.

Το καφέ → το χρώμα του εδάφους και των κορμών των δέντρων θυμίζει το φθινόπωρο και τη θλίψη.

Το δάφνινο στεφάνι → είναι το σύμβολο του εσωτερικού φωτός που φωτίζει την ψυχή αυτού που θριάμβευσε σε μία πάλη πνευματική, το σημάδι του νικητή αθλητή.

Nicolas Poussin : Γέννηση στη Νορμανδία, στη Γαλλία τον Ιούνιο του 1594 και θάνατος στη Ρώμη στις 19 Νοεμβρίου 1665.

Είναι ένας γάλλος ζωγράφος του 17 ου αιώνα, εκπρόσωπος του γαλλικού κλασικισμού.

Έδρασε επίσης στην Ιταλία το 1624. Ήταν ζωγράφος της ιστορίας και έκανε συνθέσεις

Θρησκευτικές, μυθολογικές... Υπήρξε ένας από τους πιο μεγάλους κλασσικούς ζωγράφους της γαλλικής ζωγραφικής και μια ευρωπαϊκή ιδιοφυΐα.

Ανάλυση του έργου Ορφείας και Ευρυδίκη του N.Poussin.

Ο Ορφείας είναι στο ξέφωτο του δάσους.

Η Ευρυδίκη ακούει τη μουσική του.

Δύο γυναίκες γοητευμένες από τους ήχους της λύρας του τον κοιτούν με θαυμασμό.

Υπάρχει επίσης ένας ψαράς που ακούει τις μελωδίες του Ορφέα μέσα σε μία φύση μεγαλειώδη που συμβολίζει την παγκόσμια αρμονία.

Το κόκκινο των ενδυμάτων δείχνει την αγάπη, το πάθος, τη χαρά.

Ζούν ευτυχισμένοι αλλά όλα αυτά δεν είναι παρά ένα όνειρο.

Orphée et Eurydice του Louis Ducis .

Ο Jean –Louis Ducis γεννήθηκε στις 14 Ιουλίου 1775 στις Βερσαλλίες και πέθανε στις 2 Μαρτίου 1847 στο Παρίσι . Είναι ένας ζωγράφος της Ιστορίας και γάλλος πορτρετίστας .

Το έργο

Το έργο Ορφέας και Ευρυδίκη είναι λάδι σε καμβά ζωγραφισμένο από τον Louis Ducis στα 1826 . Ο πίνακας αυτός ανήκει σε μια ιδιωτική συλλογή . Έχει 38,7 cm και 46,7 cm. πλάτος .

Περιγραφή και ανάλυση

Στο πρώτο πλάνο μπορούμε να δούμε τον Ορφέα καθισμένο να παίζει τη λύρα του και ντυμένο με μία τόγκα (είδος χιτώνα) κόκκινη.

Φοράει ένα στεφάνι από δάφνες.

Η Ευρυδίκη είναι καθισμένη πάνω στη χλόη στα πόδια τού αγαπημένου της και φοράει ένα λευκό φουστάνι

Μιά γιρλάντα λουλουδιών στολίζει το μέτωπό της .

Ένας αμφορέας βρίσκεται δίπλα στον Ορφέα καθώς επίσης και ένα καλάθι μήλα και μία κούπα .

Στο δεύτερο πλάνο μία λίμνη περιτριγυρισμένη από ένα δάσος και στην οποία διακρίνουμε δύο κύκνους .

Στο τελευταίο πλάνο διακρίνουμε ένα τοπίο με βουνό και σύννεφα .

Από τα ζεστά χρώματα του πίνακα αναδίδεται μία ζεστή ατμόσφαιρα ,γεμάτη αγάπη.

Ο Ορφέας και η Ευρυδίκη φαίνονται ευτυχισμένοι .Τίποτα δεν αφήνει να διακρίνει κανείς τη δυστυχία που τους περιμένει .

Αλλά παρατηρώντας τον πίνακα από κοντά μπορεί να διαπιστώσει κανείς ότι υπάρχει μια στεναχώρια ανάμεσα στους ερωτευμένους.

Πράγματι ο Ορφέας παίζει τη λύρα σηκώνοντας τα μάτια στον ουρανό σα χαμένος μέσα στις σκέψεις του και η Ευρυδίκη ονειροπολεί .

